

dum apud vos p ad finem
 15 discussionis cum evictione¹ in discussionibus prolixitate sicut per
 son[a] vel quantum
 testibus qualitatem adque
 in eorum sumptus vel in evectioes expenderit,
 20 examussim² inquirete ||
 et ut rationabiliter reddi perpenderitis veridica
 extimatione³ decernite, quoniam iustum est non pro
 espontis⁴ arbitrio, sed iusta⁵ ratiocinantis examine
 normam sumptuum extimari. Si que⁶ sane preter
 25 ea, que⁷ sursum dicta sunt, pro expediendis talibus nego-
 tiis fuerant data suffragia, propositae hactionis mo-
 dum in nulla ratione transcendant⁸. Tunc enim re-
 dempta non creditur fuisse iustitia, quandoque mino-
 ra sunt comoda quam petita facultas. Que⁹ si in-
 30 tra modum dictae¹⁰ causae extimata¹¹ non fuerint¹², saltem
 ad coequationem petita veniant¹³ facultatis. Sta-
 tuentes, ne quis vestrum super modum causae dama-
 na presumat¹⁴ extendere commodorum. Quod si
 factum fuerit, rerum componendum est satisfac-
 35 tionestrarum, illis huiusque profutura, quibus
 inposita fuerint maiora dispendia. Simili huiusmodi
 compulsores vel executores decreto prestringi-
 mus, ut non pro sua comoda exigant¹⁵ volumtate, sed¹⁶
 ab eis, quos propria evectioe compulerint¹⁷, subvectum
 40 tantum super eum accipiant caballorum. Nec illi pri-
 us c[o]n[m]o[d]a¹⁸ compulsionis [exig]ant, quam¹⁵ suas
 in iudicio litigantes exerent¹⁹ actiones: comoda quo-
 que iuxta huius consulti seriem accepturi, id est, ut
 in milibus quinquaginta accipiant²⁰ per caballo uno
 45 solido uno, ea videlicet ratione, ut in²¹ minoribus
 causis duo tantum, in maioribus vero quatuor caballi

1) Wohl = evectioe. 2) Diese beiden Worte stehen allein am Ende der Zeile; doch scheint nichts zu fehlen. 3) = aestimatione; ebenso Z. 24 'extimari' = aestimari. 4) = spontis. 5) = iuxta. 6) 'qui' L. 7) 'q' L. 8) 'transcendat' L. 9) Statt 'Que si in' hat L.: 'Quos in'. 10) 'dicta causa' L. 11) = aestimata. 12) 'fuerit' L. 13) 'veniam' L. 14) 'presumant' L. 15) 'exigat' L. 16) Hier möchte ich Auslassung einer Zeile vermuthen, die etwa lauten mochte: 'ab his, quos conveniunt non amplius quam solidum requirant et'; siehe darüber nachher die Interpretation. 17) 'compulerit' L. 18) Statt der von mir vermutheten Lesart bieten die Herausgeber 'censere decet compulsionis antequam'. Diese Lesart giebt keinen Sinn; die cursiv gedruckten Buchstaben sind von den Herausgebern selbst als unsicher bezeichnet. 19) 'exerint' L. 20) 'acceptant' L. 21) 'non' statt 'in' L.